

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/150/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712215040
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6712215040.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/172/2012-18 zo dňa 11. 06. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd uložil navrhovateľovi, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za vznesené námietky zaujatosti spolu vo výške 660 Eur v konaniach vedených pod sp. zn. 6C/172/2012, 6C/173/2012, 6C/174/2012, 6C/175/2012, 6C/181/2012, 6C/182/2012, 6C/183/2012, 6C/184/2012, 6C/185/2012, 6C/186/2012 podľa ustanovenia § 12 zák. č. 71/1992 o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) a položky 17a prílohy Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu prvostupňového súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ s tým, že navrhol zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa. Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že nepodal námietku zaujatosti podľa ustanovenia § 15a ods.1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), a teda spoplatňovanie fiktívneho návrhu bolo bezpredmetné. V návrhu navrhovateľ poukázal iba na skutočnosti, pre ktoré inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemohol vo veci konať, keďže jeho sudcovia mali pomer k veci a k účastníkom konania, a teda boli vo veci zaujatí podľa ustanovenia § 14 O.s.p.. Z judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 331/09) možno vyvodíť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti z objektívneho pohľadu. Podľa navrhovateľa navrhovateľovi nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky, vrátane poplatku za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a Zákona o súdnych poplatkoch, nakoľko konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je oslobodené od poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch.

Uznesenie okresného súdu vydal súdny tajomník. Odvolaniu navrhovateľa proti rozhodnutiu vydanému súdnym tajomníkom zákonný sudca nevyhovел a predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu podľa ustanovenia § 374 ods. 4 O.s.p..

Krajský súd, ako súd odvolací podľa ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania s odkazom na ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnuté

uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom odvolania navrhovateľa je postup okresného súdu pri vyrubení súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti navrhovateľom v konaní začatom dňa 27. 09. 2012, ktoré je vecne oslobodené od poplatku podľa ustanovenia § 4 ods.1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 1 prvá veta Zákona o súdnych poplatkoch, vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon.

Podľa ustanovenia § 36 ods. 2 O.s.p., v konaní pred okresným súdom koná a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu.

Podľa ustanovenia § 40a O.s.p., súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

Podľa ustanovenia § 6 zák. č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o súdnych úradníkoch“), v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník rozhoduje na základe poverenia sudcu aj o : a) poriadkovej pokute, b) znalečnom, tlmočnom a svedočnom, c) preddavkoch na trovy dôkazu, d) súdnych poplatkoch, e) oslobodení od súdnych poplatkov, f) odstraňovaní väd podania, g) opatreniach podľa osobitného predpisu, h) ustanovení správcu dedičstva, i) príslušnosti a právomoci súdu na konanie, j) ustanovení zástupcu účastníkovi konania, k) prípustnosti vedľajšieho účastníctva, l) prerušení konania, m) spojení vecí na spoločné konanie, n) vydaní opravného uznesenia, o) pripustení zámeny účastníka konania o pristúpení ďalšieho účastníka do konania, p) pripustení zmeny návrhu na začatie konania, r) iných procesných rozhodnutiach.

Platenie súdnych poplatkov (ďalej len „poplatky“) je povinnosť, ktorú podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky možno ukladať len na základe zákona. Dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona v zmysle čl. 59 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky. Konanie o súdnych poplatkoch je upravené v ustanoveniach § 12 - 14 Zákona o súdnych poplatkoch, avšak subsidiárne v tomto konaní platí primerane Občiansky zákonník. Vo veciach poplatkov platí základná zásada, že o poplatkoch rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Oprávnenosť je potrebné skúmať so zreteľom na právomoc a príslušnosť orgánu, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Príslušnosť sa skúma najmä z vecného a funkčného hľadiska. V súdnom konaní je týmto orgánom predovšetkým súd prvého stupňa. Poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky za konanie a úkony vykonávané bez návrhu sa vyberajú jedine v prospech poplatníka a ak je to v sadzobníku výslovne uvedené podľa ustanovenia § 1 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch.

Účastníci majú právo z dôvodov taxatívne vymenovaných v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p. (ak so zreteľom na pomer zákonného sudcu k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať. Poplatková povinnosť v danom prípade vzniká poplatníkovi (navrhovateľovi poplatkového úkonu) podaním námietky zaujatosti. Ak poplatník nezaplatí súdny poplatok vo výške 66 Eur súčasne s podaním námietky zaujatosti podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, súd vydá rozhodnutie formou uznesenia, ktorým uloží povinnosť poplatníkovi zaplatiť súdny poplatok (vzor č.4 O.s.p.). V konaní pred okresným súdom koná a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom, ktorým je Zákon o súdnych úradníkoch. Podľa ustanovenia § 40a O.s.p. môže súdny úradník vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu jedine v rozsahu ustanovenom Zákom o súdnych úradníkoch. Súdnymi úradníkmi sú v občianskom súdnom konaní: a) vyšší súdni úradníci, b) súdni tajomníci.

Z doslovného výkladu ustanovenia § 10 Zákona o súdnych úradníkoch vyplýva, že súdny tajomník nie je oprávnený rozhodovať o súdnych poplatkoch. Súdnym úradníkom, ktorý má podľa ustanovenia § 6 písm. d) Zákona o súdnych úradníkoch oprávnenie rozhodovať o súdnych poplatkoch, je vyšší súdny úradník.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ podal na Okresný súd Zvolen návrhy na začatie konania, ktorými sa domáhal zaplataenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, v ktorých namietol z dôvodu zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Zvolen. Na základe návrhov na začatie konania navrhovateľa sú na Okresnom súde Zvolen vedené súdne konania pod sp. zn.: 6C/172/2012, 6C/173/2012, 6C/174/2012, 6C/175/2012, 6C/181/2012, 6C/182/2012, 6C/183/2012, 6C/184/2012, 6C/185/2012, 6C/186/2012.

O námietkach zaujatosti vznesených navrhovateľom v predmetných súdnych konaniach rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd nadriadený podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p..

Uznesením okresného súdu č. k. 6C/172/2012-16 zo dňa 29. 01. 2013 súd spojil konania vedené pod sp. zn.: 6C/172/2012, 6C/173/2012, 6C/174/2012, 6C/175/2012, 6C/181/2012, 6C/182/2012, 6C/183/2012, 6C/184/2012, 6C/185/2012, 6C/186/2012 na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 6C/172/2012.

Uznesením súdu prvého stupňa č. k. 6C/172/2012-18 zo dňa 11. 06. 2013, vydaným súdnym tajomníkom, bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdny poplatok za vznesené námietky zaujatosti spolu vo výške 660 Eur.

So zreteľom na to, že odvolací súd zistil, že uznesenie okresného súdu bolo v rozpore so Zákonom o súdnych úradníkoch vydané súdnym tajomníkom, ktorý nemal oprávnenie rozhodnúť o súdnych poplatkoch, teda v danom prípade ide o nulitné rozhodnutie, ktoré nemá žiadne právne účinky, pričom odvolací súd ex offo musí prihliadať na vady konania pred súdom prvého stupňa, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s odkazom na ustanovenie § 212 ods. 3 O.s.p. a to i nad rozsah a dôvodov odvolania s odkazom na ustanovenie § 212 ods.1 O.s.p., odvolací súd potom uznesenie okresného súdu zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O.s.p..

V ďalšom konaní teda okresný súd (sudca, vyšší súdny úradník) musí vyriešiť, či: a) navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti, b) vznikla poplatková povinnosť navrhovateľovi podaním námietky zaujatosti podľa ustanovenia § 5 ods.1 písm. g) Zákona o súdnych poplatkoch s prihliadnutím na to, že konanie je vecne oslobodené od poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012, c) ak vznikla poplatková povinnosť navrhovateľovi, vyrubí súdny poplatok podľa Sadzobníka súdnych poplatkov uznesením.

Podľa ustanovenia § 226 O.s.p. súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.